

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: În țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500—; pentru particulari Lei 400—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300—. În străinătate Lei 800—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6—.

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Pentru 1933. — Aiurea — și la noi. — Situația. — Drepturile funcționarilor întreprinderilor falite. — Scutirea de timbrare. — Dela „Solidaritatea”: Circulară. — *Cronica*: Către on. abonați. — *Bibliografie*: Curs elementar de Mecanică pentru școalele de arte și meserii de Ing. Gh. Brânduș. — *Banca Națională a României*: Convocare. — Aviz.

Pentru 1933.

Cu ocazia Anului nou ziarele românești au publicat toate, importante articole recapitulative asupra vieții românești privind întregul domeniu de activitate națională și cercetând-o asupra diferitelor sale laturi, precum: economică, socială, financiară, comercială, industrială, etc. etc. Am avut deci ocaziunea să trecem ca într'un mare caleidoscop în revistă, toată munca națională analizată în rezultatele de un an de eforturi și cercetată în concluziunile, cari se degajau din aceste rezultate. Este un fapt de o deosebită importanță această migăloasă muncă de analiză recapitulativă, care face mare cinste publicisticii românești.

Dar dacă s'a consumat o atât de importantă cantitate de energie umană și intelectuală pentru reliefaarea avantajelor sau defectelor activității românești depusă într'un an de zile, precum și pentru recensarea unor stări de lucruri, cari au caracterizat organizația noastră de stat în anul trecut, este necesar ca folosind aceste complete priviri retrospective, să ne impunem și unele conduite pentru anul care abia s'a înscris în cartea vieții ome-

nești, pentru ca cu un moment mai de vreme să se găsească o eșire spre un liman din criza, care sufocă respirația popoarelor de cinci ani încoace.

În ce ne privește pe noi este sigur și s'a demonstrat că ne sbatem în criză datorită nu atât influenței ei europene sau mondiale, cât mai cu seamă greșelilor noastre proprii. De aceea cu această ocaziune este bine să ne revizuiam actele de stat cari coordonează economia națională și să urmăm un drum drept, bazați pe indicațiunile pe cari ni le dă discernământul faptelor trecutului.

Este necesar să accentuăm din nou, deși s'a spus de atâtea ori până acuma, că comitem o greșală enormă dacă în dirijarea activității noastre naționale, ne vom conduce de porniri demagogice. Primul imperativ al regularizării și normalizării vieții, este eșirea de sub această nefastă influență, care împinge guvernele ca prin măsuri, cari nu cadrează cu realitățile sociale sau juridice să rezolve problemele la ordinea zilei, fie pentru a face pe placul mulțimii, fie pentru a forța într'un anumit fel desfășurarea evenimentelor. E locul să ne oprim cu această ocaziune tot la legile de conversiune și să constatăm că prin ele nu s'a ajuns la nici un rezultat pozitiv. Și nu s'a ajuns pentru că ori admitem teoriile comuniste și activăm direct în sfera lor de influență, dar în mod integral, ceea ce evident este o completă miopie, întrucât Rusia bolșevică nu s'a îndrumat încă și nici nu se va îndruma pe calea unei noi etice sociale, câtă vreme omul va rămânea om,

cu calitățile și defectele lui, ori avansăm pe drumul trasat, moștenit dela înaintași și recunoscute că a dus la progres; în nici un caz amestecarea măsurilor oscilând când spre dreapta când spre stânga, nu va da rezultate. Se știe doar că cedarea aceasta când dintr'o parte când dintr'alta față de principiile burghezo-capitaliste, a distrus echilibrul societății rusești și era gata să-l distrugă și pe acela al societății ungurești, dacă ostașul român nu și-ar fi făcut la vreme și cu suflet dator sa.

În speță legile conversiunilor (căci sunt mai multe, dar se ascund sub nume diferite) a distrus creditul. Cât a fost el de necesar în activitatea economică a lumii, s'a dovedit din însaș starea de lucruri care s'a instaurat de trei sferturi de an încoace. Și nu putem crede că intenția legiuitorului, care pretindea că face bine țărănimii prin legile cu pricina, a fost tocmai aceea de a o îngloba mai rău în rigiditatea fenomenelor.

Agricultura nu poate trăi fără credit în nici o țară din lume. Prin însuși procesul său de activitate ea e sortită să apeleze la capitaluri de rezervă dacă vrea să producă. Ori aceste capitaluri nu se obțin decât în cazul unei perfecte încrederi în valabilitatea contractului încheiat. Neexistând această încredere, nu poate să existe capital de împrumut și producția agricolă va fi prima care va suferi de pe urma unei legi, care pretinde că o ușurează de balasturi. Și nu numai că la o activitate normală, agricultura are nevoie de capitaluri, dar țara românească se găsea în perioada curentă tocmai în situația de a fi nevoită să facă apel la banul altuia pentru a se pune pe picior de concurență cu producția străină. Tocmai acum când agricultura românească era avidă de investiții pentru a se perfecționa și a se adapta tehnicii avansate, a intervenit legea menționată care oprește orice proces în această desfășurare. Iar dacă pretindem că suntem țară *eminamente agricolă*, apoi nu știm cum se va putea rezolva problema adaptării la timpurile actuale și a perfecționării agriculturii. Ar fi să credem că ne ninjăm altfel pe noi înșine, căci până acum s'au încercat și unele compromisuri răsunătoare, fără să se poată ajunge la rezultat. Așa a fost măsura celebră a fimbriului pe

pâine, prin care consumatorul era chemat să rezolve o problemă, care nu-i aparținea cu banii săi și care a dat un fiasco lamentabil. Alte încercări făcute după metode caraghioase copiate pare că din scenarii caragialicești, au căzut în desuetudine, fapt care se putea prevedea pe baza logicei și a realității în mod axiomatic. În consecință pentru refacerea agriculturii avem nevoie de bani, iar acești bani cu actualele forme juridice nu mai pot fi obținuți. Urmarea care se impune ca o concluzie a scrutării unui an de rezultate, este deci aruncarea peste bord a leșului neviabil format de legile conversiuniste. Aceasta ar fi o primă măsură indispensabilă care se impune și pe care o pretinde coordonarea activității economice naționale.

Chiar rezolvată fiind problema agriculturii, ea trebuie totuși privită cu alți ochi decât până acuma. Stăm pe o situație falsă derivată poate tot din demagogie. Activitatea economiei românești trebuie să susțină agricultura și îndrumată pe alte căi. Perfecționată sau nu, ea nu mai corespunde dezideratelor pe cari le cer timpurile. Într'adevăr, se recomandă permanent ca o soluție a crizei, mărirea capacității de consum și ridicarea standardului de viață. În cadrul agriculturii aceste recomandări devin caduce, deoarece ea este o activitate mai mult sau mai puțin de natură statică, sau dacă e vorba să spunem mai precis, e dinamică în limite foarte puțin variabile, foarte puțin elastice. Capacitatea omului de a consuma este limitată de însași structura sa fiziologică. E fenomenul așa numit al saturației peste care nu se poate trece, întocmai ca acela al rapacității producției agricole. În consecință prin agricultură vom putea ameliora ceva din situația rea de azi, dar nu vom putea combate efectele de valoare intrinsecă, cari derivă din criză, din cauza venitului constant pe care-l oferă.

Cu totul altfel se prezintă lucrurile în industrie, care oferă o posibilitate de câștig, de transformări și deci de productivitate infinit superioară. S'a spus în diferite rânduri că pentru a ne procura produsele industriei străine, ne situăm economiceste într'o postură desavantajoasă, căci facem un schimb neegal de valori, plătind munca unui lucrător indu-

strial cu munca a șapte-opt, sau chiar zece lucrători agricoli. Urmează deci, că terenul necesar spre care va trebui să ne îndreptăm activitatea națională va fi: domeniul industrial. Nu pretindem însă că este necesar să forțăm lucrurile așa precum au procedat bolșevicii. Dar trebuie să recunoaștem că chiar în acești ani de criză, activitatea națională care a întreținut statul cu contribuția sa, a fost industria și comerțul. Așa de exemplu, pe anul ce s'a scurs, industria a alimentat visteria fărăi cu peste 40% din prevederile bugetare. (Exact, 10.314,500.000— Lei vezi ziarul „Argus“ Nrul 5918, anul XXIII. din 1 Ianuarie 1933, articolul: Industria națională în 1932 de I. Radu). Acest fapt însemnează că oricât am declama pe gama statului agricol, există industrii, cari se suprapun perfect pe structura economică a fărăi noastre și cari formează pentru stat importante izvoare de venituri. Este fără îndoială necesar ca aceste industrii să fie promovate mai cu seamă dacă ne dăm seama de toate eforturile, cari s'au făcut, pentru a se perfecționa.

Una dintre aceste industrii și pare că cea mai importantă pentru punctul nostru de vedere și pentru economia românească, este a petrolului, care a avut o curbă de creștere a producției ce întrece toate așteptările. Astfel ca să remarcăm un fapt caracteristic, numai din anul 1929 deci de când toată activitatea de orice gen a fărăi noastre a fost covârșită de criză, producția de petrol a României a progresat precum urmează în tabloul de mai jos, contribuind la producția mondială cu procentul pe care-l arată al doilea rând de cifre, adică:

1929	482.700 vag.	2.37%
1930	574.400	2.95%
1931	665.800	3.50%
1932	735.000	4.01%

Dar ceea ce formează partea importantă a acestei activități naționale, a fost nu numai creșterea producției brute an de an, ci perfecționarea tehnicii de prelucrare a acestor produse, contribuind într'un mod important la dezvoltarea tehnicii petrolifere românești. Astfel rafinajul, sondajul etc. și toate operațiunile de purificare și inobilare a produselor, au fost dezvoltate pe o scară largă. Pe

urmă, oricât a scăzut valoarea produsului în ultimii ani, statul a scos tot mai mari venituri. Astfel față de prețul realizat de rafinării pentru vagonul de produse în diferiții ani cari urmează:

1925	28.906—	Lei
1926	28.359—	„
1927	20.378—	„
1928	24.099—	„
1929	16.974—	„
1930	23.057—	„
1931	4.399—	„
1932	4.196—	„

statul a încasat sumele de vagon cari se văd mai jos și lângă cari se arată și procentul de valoare al produsului înscris în dreptul fiecărui an, încasat de stat astfel:

1925	2.018—	Lei	6.98%
1926	2.092—	„	7.38%
1927	8.538—	„	41.98%
1928	8.538—	„	35.42%
1929	12.843—	„	75.66%
1930	12.694—	„	55.06%
1931	18.634—	„	423.60%
1932	16.723—	„	400.—%

Precum se vede în ultimii doi ani partea statului, era de patru ori mai mare decât ceea ce au obținut întreprinderile.

De sigur că și contribuția restului întreprinderilor industriale la susținerea statului, a fost destul de importantă. Acest fapt a fost recunoscut și de dl Ministru Lugoșanu la discuția legii contingentării. Concluziunile cari rezultă sunt deci evidente încât este de prisos să le mai menționăm. Va fi astfel necesar să revenim cu legiferările în cadrul firesc al lucrurilor și al realităților. Iar activitatea națională, care este folositoare statului, să fie avantajată pentru ca acesta să se poată ușor susține. Din punctul de vedere al existenței statului deci, orice muncă: industrială, comercială, agricolă, etc. este bine venită câtă vreme ea nu constituie sarcini evidente. Iată ce rezultate se degajează din studiul unui an de muncă, studiu cu al cărui discernământ, ne oprim deocamdată aici.

Ing. GH. BRÂNDUȘ.

Aiurea — și la noi.

În Germania, întrucât ca și la noi, bilanțurile dela finele anului 1932, ale băncilor se vor prezenta în condiții puțin favorabile pentru o apropiată reînnoțire a creditului și pentru refacerea vieții economice în general.

Devaluarea extraordinară a efectelor de bursă, în urma cursurilor de bursă extrem de scăzute și neputința de a încasa creanțele lor, vor avea drept rezultat bilanțuri deficitare la numeroase bănci.

Pentru a înlesni băncilor trecerea peste vremurile grele, ce le-au ajuns, și încheierea bilanțurilor fără amortizări grele din valori și creanțe, în Germania s'a luat puțin înainte de sfârșitul anului 1932 inițiativa pentru crearea a două instituțiuni noi de ajutorare a băncilor, a unui institut de finanțare, ca societate anonimă și a unei casse de amortizare pentru creditele industriale. Primul din aceste institute (Deutsches Finanzierungs-Institut A. G.), are un capital de acțiuni de 20 milioane Marce germane și în acțiuni cu prioritate alte 10 milioane Marce.

Firmele de bancă, societăți ori firmele particulare fundatoare a institutului de finanțare pot preda acestuia, pachetele lor de efecte sau creanțele, în prezent nerealizabile și noua societate mobilizează aceste creanțe până la 75% a valorii lor.

În felul acesta se pot mobiliza până la 200 milioane Marce germane.

„Cassa de amortizare pentru creditele industriale“ dispune de un fond de garanție de 30 milioane Marce dela marile întreprinderi industriale, în baza căruia poate lua angajamente până la 150 mil. Marce.

Prin aceste două casse se dă puțința băncilor, cari voiesc să se folosească de ajutorul lor să renunțe pentru moment la amortizările, ce altcum ar trebui să le efectuească și în același timp băncile pot obține și mijloace lichide pentru trebuințele curente ale lor și ale clienților lor.

Retragerea efectelor și creanțelor predate nouilor instituțiuni se face în interval de 25 de ani.

Este deci vorba de o amortizare în termen extraordinar de lung, a riscurilor de pierdere al băncilor cu ajutorul și sub scutul celor două institute amintite mai sus, și aceasta fără o împovărare a bilanțurilor pe 1932 ale băncilor.

Prin această acțiune de ajutorare din partea Statului se evită o nouă sdruncinare a încrederii publicului mare în sistemul bancar și de credit german, ce ar putea urma dacă un număr mai mare de bănci germane ar fi nevoite acum să prezinte bilanțuri cu pierderi considerabile, din motivul că au luat la bilanț efectele și creanțele pe cursul lor actual, depreciat.

Așa se procedează — aiurea. Se chibzuește cum pot fi ocrotite și ajutate mijlocitoarele de credit, băncile, pentru a putea trece prin vremuri grele, excepționale, pe cari nu ele le-au cauzat și pentru a putea fi menținute aceste instituții în interesul general al vieții economice și a țării. Se crează instituții noi de ocrotire a băncilor.

La noi? În ultimii 3—4 ani cu o ușurățate criminală, legiferări, care mai de care mai dezastruoase pentru bănci, legi de anchilozare și distrugere a creditului și prin aceasta a vieții noastre economice.

Când se vor trezi guvernele noastre la realitate?!

Situația.

De anul nou se fac fel de fel de reportagii în toate domeniile vieții.

Doiu căuta să fixez și eu în situația mea, principalele evenimente, cari interesează lumea.

Doiu începe cu Statul, că în zilele de azi el are monopol exclusiv asupra averii și vieții tuturor.

Și cum gospodăria lui este în faliment ne-declarat, noi cam cu toții îi umblăm pe urmă.

Am încheiat anul 1932 cu salariile funcționarilor publice plătite la zi, cu dobânzile și amortismentele datoriiilor publice achitate integral, cu furnizorii relativ satisfăcuți și în liniște deplină.

Și aceasta după ce în decursul anului nu se auzia decât de dezastru, de încetarea tuturor plăților și de cobiri a rău și nefericire.

Nu s'au încheiat însă socotelile anului trecut, ci încheierea s'a amânat cu trei luni. Asemenea nu s'au făcut proiectele de venituri și cheltuieli ale anului 1933. Am intrat deci în anul 1933 fără nici o perspectivă, fără a ști calea ce avem de urmat.

Cât privește trecutul, adică datorile restante din salarii și furnituri — la diferite ocazii s'a văzut, că guvernul este preocupat de grija de a găsi posibilitatea unui aranjament. — Mai de grabă sau mai târziu ele vor fi soluționate cumva.

Dintre socotelile viitorului, cele curente și cele cu caracter intern sunt ușor aranjabile după sistemul de a cheltui atât cât sunt disponibilitățile.

La datorile interne dacă se amână plata, lumea tace, căci față de procedura civilizată de amânări de acuma, lumea a încercat altele mai drastice.

Plata datoriiilor externe stă cu totul altfel. Aceasta este un adevărat pericol atât pentru echilibrul financiar al statului, cât și pentru balanța plăților noastre externe.

S'a văzut din rapoartele Băncii Naționale, că anul trecut Statul a înghițit $\frac{1}{2}$ din devizele acordate de Bancă. Toate aceste devize au fost sustrate vieții economice dătătoare de viață. A fost o adevărată sângerare, dar s'a făcut față

onorabil situației. Funia s'a cam apropiat de par, tratativele începute pentru amânarea amortismentului și scăderea cuponului se lasă greu. Străinul speră să stoarcă mai departe parale. Când se vor convinge, că nu-i de unde, vor ceda.

Tratativele acestea ar merge mai ușor dacă n'am fi legați de străinătate de mâni și de picioare prin clauzele stabilizării.

Cine ar fi cutezat în anul 1928 să se angajeze prin împrumutul de stabilizare și prin revalorizarea forțată a rentelor antibelice la datorii așa de mari plătibile în valută, dacă ar fi știut că izbucnește o așa criză grozavă? Despre aceasta trebuie să țină seama străinii, căci în legătură cu stabilizarea au avut și profituri indirecte.

Ca să putem rezolva problema aceasta în mod folositor pentru toată lumea, tratativele începute trebuie duse încet și fără grabă, căci graba strică treaba.

Nu vrea nimeni să se sustragă obligațiilor, ca dovadă Banca Națională a depus în străinătate fără șovăire atât cuponul, cât și amortismentul din 1 Februarie crt., a Rentei de stabilizare.

*

În legătură cu tratativele dela Geneva, zărele din ultimele zile au agitat mult chestia controlului străin, adică a tehnicienilor străini, cari vor să conducă administrația țării noastre.

Raportul Rist amintește cazuri grave, dovedind că noi nu ne știm conduce.

Tot zilele din urmă s'a desbătut mult în ziare simplificarea aparatului de stat și problema funcționărească.

Dni conducători ai funcționarilor publici nu s'au elintit de loc, când au cetit raportul Rist distrugător pentru spiritul lor de organizare și de conducere. Societatea funcționarilor publici — pentru mărirea prestigiului ei — nu s'a mișcat deloc atunci, ca să dea soluții pentru simplificarea aparatului de stat, să se nizuiească ca administrația publică să fie așa condusă, ca să merite încrederea și admirația tuturor. Parecă acel raport nu-i interesa de loc.

Acuma însă, când este vorba de interesele materiale ale funcționarilor sar cu toții să și mântuiească locurile ținând cu dinții de statutul funcționarilor publici.

Problema aceasta are cântecul ei lung de tot, și numai vremea o va netezi.

Creditorii noștri îl cunosc tot așa de bine — poate mai bine — ca noi înșine. Iși vor zice însă, dacă-i vorba pe așa, de ce nu ar vâri și ei vreo câțiva protejați de ai lor în bugetul țării Românești, ei nefiind tratați cu curba.

*

Bursa s'a manifestat frumos după anul nou. A înregistrat urcări nu prea mari, dar generale.

Bancarele staționare.

Asemenea Industrialele, cu excepția Reșiței, care în ultimele zile și-a revenit dela 195 la 205.

Petroliferele sub influința prețurilor din afară a produselor și a cursurilor urcate dela Bursele streine s'au urcat binisor. Cu toatecă nu se mai

poate face arbitraj cu străinătatea, cursurile noastre se nivelează după cele din Paris socotind francul la Lei 750.

La Rente și scrisuri: Stabilizarea, care sub presiunea străinătății a scăzut după Grăciun la 38 $\frac{1}{2}$ %, în câteva zile și-a revenit la 42. Asemenea și Desvoltarea.

Urbanul București și-a înghițit cuponul.

Căutată a fost zilele acestea și Improperiarea.

Napoleonul este taxat cam la 750 Lei.

București.

REMIZIER.

Drepturile funcționarilor întreprinderilor falite.

Înalta Curte de Casație și Justiție a pronunțat nu de mult o sentință de o importanță principiară extraordinară, cu privire la drepturile funcționarilor (angajaților) întreprinderilor ajunse în stare de faliment.

Cazul concret se referă la falimentul fabricii de săpun Heinrich din Cluj.

Angajații acestei firme și-au anunțat pretenziunile (creanțele) în sumă de Lei 700.000 la masa falimentară. Pretensiunile le-au și fost recunoscute.

Totuși angajații firmei au rămas păgubiți, fiindcă la împărțirea averii societății falite, după ce statul și-a luat, ce i se cuvenea, și au fost satisfăcuți creditorii asigurați cu ipotecă, nu a mai rămas nimic pe seama angajaților.

O cerere a acestora adresată judecătoriei ca pretenziunile lor să fie seriate la locul al doilea, imediat după creanța Statului, a fost respinsă, atât de judecătoria de ocol, cât și de tribunal în baza procedurii de Carte funduară.

Angajații societății înaintând împotriva acestei sentințe, recurs la Înalta Curte de Casație, aceasta a schimbat deciziunile instanței prime și a doua și a enunțat, că *creanțele angajaților trebuie satisfăcute imediat după creanțele Statului.*

În baza acestei sentințe a supremei noastre instanțe judecătorești, creditorii ipotecari satisfăcuți, trebuie să restituie, în termen precluziv, în favorul angajaților, sumele primite.

Restituirea urmează a se face în așa fel, că cei-ce au fost satisfăcuți din masa concursuală mai pe urmă, vor avea să facă restituirea mai întâiu.

Motivarea acestei sentințe, pe cât de dreaptă, pe atât de justă, este așteptată cu viu interes de toate cercurile interesate.

Scutirea de timbrare

a diverselor acte procedurale referitor la judecarea cererilor de asanare a datoriiilor agricole.

Art. 57 din Legea pentru asanarea datoriiilor agricole prevede cari anume acte trebuiesc timbrate, dispunând în aliniatul ultim că toate celelalte acte judiciare sunt scutite de timbru. Cu toate acestea unele instanțe judecătorești pretind ca actele de cari se servesc justițiabilii, ca de ex. certificate, copii sau acte originale, procuri, sunt a se timbra, interpretând că numai cererile de conversiune propriu zise sunt scutite de timbru. Interpretare greșită și dăunătoare, deoarece — contrar legii — produce spese mari pentru creditori și așa grav păgubiți prin dispozițiile acestei legi.

Pentru orientarea băncilor noastre și ca să se poată apăra cu succes în fața instanțelor judecătorești cari vor pretinde timbrarea ilegală a actelor în procedura prevăzută de Legea pentru asanarea datoriiilor agricole, reproducem mai jos deciziunea Comisiunii Centrale a timbrului dată în 28 Iunie 1932 și publicată în Monitorul Oficial No. 156 din 6 Iulie 1932 pag. 4187:

Deciziiune.

Astăzi, 28 Iunie 1932.

Fiind convocată comisiunea centrală a timbrului, instituită conform art. 110 din legea timbrului, au fost prezenți D-nii:

Sever Tipei, președinte, D. Ispasiu, Gh. Petrovici, St. Bogdănescu, membri: R. Nicolescu, secretar.

Comisiunea a decis următoarele:

Legea pentru asanarea datoriiilor agricole scutește, prin art. 57 nu numai actele de procedură dar și toate actele judiciare, adică actele necesare susținerii sau combaterii cererilor de conversiune.

Așa fiind, certificatele eliberate părții, de autorități, în scopul limitat de a servi în materie de conversiune, beneficiază de scutirea de timbru.

Președinte, Sever Tipei.

Membrii: D. Ispasiu, Gh. Petrovici, St. Bogdănescu.

Nr. 195.865.

1932, Iunie 28.

Dela „Solidaritatea“.

Circulară.

(Recomandări).

În ziua de 7 Ianuarie 1933 s'a ținut la Sibiu o ședință plenară a Consiliului nostru de administrație sub prezidiul dlui Dr. Aurel Vlad.

Din hotărârile cari s'au luat cu această ocazie, aducem la cunoștință pe cele mai importante și recomandăm următoarele:

1. Privitor la circulara Băncii Naționale a României din 14 Decembrie 1932 în legătură cu preschimbarea polițelor agricole:

„Solidaritatea“ își menține punctul său de vedere exprimat în adunarea generală extraordinară dela 26 Oct. 1932 și în instrucțiunile date după această adunare. Acest punct de vedere este în concordanță cu dispozițiile Legii pentru modificarea Legii pentru asanarea datoriiilor agricole și cu circulara On. Minister de Justiție dela 4 Noembrie 1932, prin cari se stabilește, respective se confirmă, că scadența cambiilor agricole a fost prolongită până la 26 Aprilie 1933.

Prin urmare până la această dată, „Solidaritatea“ recomandă băncilor membre să nu preschimbe polițele reescontate la Banca Națională a României, decât în cazul, că debitorul respectiv (acceptantul) va prezenta polițe nouă pentru *intreaga sumă* și va plăti cel puțin dobânda, pe care urmează să o plătească instituțiunea de credit Băncii Naționale a României (2⁰/₀).

Spesele de protest și proces până la 26 Aprilie 1933 — dat fiind că aceste acte prin prolongirea scadenței cambiilor agricole până la 26/IV. 1933 devin inutile și ilegale — privesc pe acei, cari cer protestarea efectelor, respective acționează aceste efecte. Aceste spese vor putea fi plătite numai în cazul, că debitorul le achită la instituția respectivă.

2. În cauza cesionării garanțiilor (declarația-model trimisă de Banca Națională a României la 19 Decembrie 1932):

Având în vedere, că garanțiile luate de bănci servesc ca acoperire la mai multe împrumuturi și că nu toate cambiele aceluiaș debitor sunt reescontate la Banca Națională a României, aceste garanții pot fi cesionate numai în cazul, dacă Banca Națională a României va prelua și toate creanțele în întregime.

În acest caz Banca Națională a României ar urma să încasseze creanța direct dela debitor, scoțând din obligo băncile, cari au prezentat cambiele la reescont.

Spesele împreunate cu transferul creanțelor și garanțiilor, în situația precară, care domnește la instituțiile noastre, nu ar putea fi suportate de către acestea.

3. Bilanțurile pe 1932, vor fi făcute considerând toate creanțele agricole în *întregime*. Înalta Curte de Casație a declarat neconstituit onală reducerea creanțelor. De altă parte art. 55 din Legea pentru asanarea datoriiilor agricole obligă Statul Român la restitutura tuturor pagubelor, ce le-ar suferi băncile „Solidarității“ pe urma conversiunii. Nu este motiv prin urmare, să înscrim creanțele agricole cu sume reduse.

În acelaș timp însă, la aceste creanțe nu se vor înregistra în bilanț dobânzi de întârziere mai mari de 2⁰/₀, sau chiar se va renunța de a înregistra ureo dobândă restantă.

Eventualul beneficiu, ce ar rezulta recomandăm să se treacă integral la fondul pentru creanțe dubioase.

4. În instrucțiunile redactate de Asociația Băncilor Române, București, sunt exprimate unele păreri privitor la scadența, protestul și preschimbarea cambiilor agricole, cari diferă de părerile exprimate de noi prin adunările noastre generale

și prin circularile, pe cari le-am făcut. Băncile noastre se vor ținea, deci de instrucțiunile, pe cari le-am dat noi.

5. La cererea mai multor asociații bancare din Ardeal, „Solidaritatea” va încheia o convenție de colaborare pe chestiunea conversiunii cu toate organizațiile bancare din Transilvania. După realizarea acesteia, asociația noastră se va adresa în acelaș scop și organizațiilor similare din Vechiul Regat.

6. Se vor face noi și energice demersuri pe lângă Inaltul Guvern pentru a se aduce o lege interpretativă privitoare la scadența cambielor agricole.

* * *

În altă ordine de idei, rugăm insistent instituțiile noastre să binevoiască a ne remite imediat un tablou despre toate impozitele, taxele și timbrele plătite către stat, județ și comună în anii 1930, 1931 și 1932 după cum urmează:

I. Impozite directe.

1. Impozit elementar,
- " adițional,
- " complimentar,
- " asupra imobilelor,
- " de drum,
- " echivalent.

II. Impozite indirecte.

1. Impozite după dobânzile dela depuneri,
- " mobiliare,
- " după salariul funcționarilor,
- " " tantieme,
- " " dividende,
- " " jetoane.

III. Taxe și timbre.

Ni se vor da cu aproximație următoarele taxe și timbre plătite pe anii 1930, 1931 și 1932:

1. Taxe și timbre după diverse acte, ca: chitanțe, ordine de plată, borderouri, permise de radiere etc.;

2. Taxe și timbre pentru ipoteci, gajuri, obligații etc.;

3. Taxe și timbre pentru acte procesuale;

4. Suma timbrelor de pe cambii (după plasament).

Toate aceste impozite ni se vor da așa precum le-am specificat noi mai sus și separat pentru fiecare an.

Încă odată: urgităm cu toată insistența trimiterea imediată a acestor date.

* * *

În acelaș timp cerem tuturor instituțiilor membre să achite fără întârziere taxele convenite față de asociația noastră pe anul 1932.

Ayând în vedere activitatea intensivă, care ne așteaptă în anul curent, rugăm toate băncile noastre să-și împlinescă fără întârziere această datorie elementară, cunoscând, că prima condiție pentru dezvoltarea unei activități o constituie un minim de mijloace materiale asigurate.

Avem toată nădejdea, că instituțiile noastre vor răspunde pozitiv și efectiv acestui apel, fără a ne mai sili să revenim și să pierdem în mod inutil și timp și bani.

Dealtfel față de instituțiile cari nu-și vor achita până la adunarea generală ordinară taxele, vom fi obligați să procedăm conform prevederilor statutare.

Sibiu, la 9 Ianuarie 1933.

Consiliul de administrație al
„SOLIDARITĂȚII”.

CRONICA

Cătră on. abonați. Adresăm tuturor abonaților și sprijinitorilor de pân' acum ai revistei noastre rugămintea să binevoiască a-și înnoi abonamentul pe 1933, iar cetitorilor, cari încă n'ar fi abonați, să între în șirul abonaților noștri, dând sprijinul material indispensabil acestui organ de publicitate financiar-economic, îndeosebi acum, când suntem chemați a duce o luptă îndârjită pentru combaterea demagogiei, care făcându-și teren și în viața noastră economică, primejduiește să o sdruncine pe aceasta din temelii.

On. noastre institute de bani etc. le rugăm să se folosească de coloanele revistei noastre pentru publicarea anunțurilor lor oficiale: bilanș anual, convocarea adunării generale, concurse etc.

Manuserisele publicațiilor menite să apară ca inserțiuni rugăm a le expedia astfel ca să ajungă aici, după posibilitate, cel puțin cu 3 zile înainte de ziua expediției regulate a revistei, care este ziua de Sâmbătă.

Abonamentele restante etc. rugăm a le achita.

Preful abonamentului este: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500—, pentru particulari Lei 400—, pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300—, pe an. În străinătate Lei 800.

Taxa inserț. Lei 6 de fiecare cm. □

Sumele designate pentru abonamente și inserțiuni se vor asigna la Banca „Albina”, Sibiu, în favorul contului „Revistei Economice”.

Redacțiunea și Administrațiunea se află în Sibiu, Strada Bayer Nr. 1—3.

Bibliografie.

Curs elementar de Mecanică pentru școalele de arte și meserii de Ing. Gheorghe Brânduș. Sibiu, Tipografia și editura „Tipografia Săteanului” 1932.

Sub titlul de mai sus a apărut, cătră finele anului expirat, un manual în două volume, menit să înlesnească predarea Mecanicei în școalele de arte și meserii.

Autorul este valorosul nostru colaborator, dl Ing. Gheorghe Brânduș, inginer al orașului Sibiu, fost un timp profesor de mecanică la Școala Tehnică Aeronautică din Mediaș.

Acest curs de mecanică a luat ființă, cum spune autorul în „Prefață”, din necesitatea mult simțită în învățământul mecanicei a unei astfel de cărți de specialitate.

„Cursul elementar de mecanică” este aprobat de Ministerul Instrucțiunii sub Nr. 555/931 și tratează în volumul I, pe 91 de pagini: Statica, iar în volumul II, pe 123 pag.: Cinematica și Dinamica. În ambele volume se află în text, numeroase figuri și formule matematice.

Părerile emise de specialiștii competenți în materie, în criticele lor, asupra valorii „Cursului” scris de dl Ing. Brânduș, sunt din cele mai favorabile, elogioase chiar.

De aceea recomandăm și noi cercurilor interesate cu toată căldura „Cursul” dlui Ing. Brânduș. Cursul poate fi consultat cu bun folos și de bacalaureații de liceu, cari se pregătesc, pentru examenul de admitere în școalele politehnice.

Prefața vol. I. Statica este Lei 70—, iar al vol. II. Cinematica și Dinamica Lei 80—.

Banca Națională a României Convocare

pentru

Aduarea generală ordinară, din 19 Februarie 1933.

În virtutea art. 75, 77, 78, 79 și 80 din statute Domnii acționari ai Băncii Naționale a României sunt convocați în adunarea generală ordinară pentru ziua de Duminică 19 Februarie 1933, la orele 10 dimineața.

Adunarea generală se va ține în localul Băncii Naționale din București, Str. Lipscani Nr. 25.

Vor avea drept să ia parte la adunarea generală acționarii de naționalitate română, proprietari a 20 acțiuni înscrise pe numele lor de trei luni, complet scurse până la 19 Februarie 1933.

Orice inscripțiune tardivă ridică dreptul proprietarului de acțiuni de a participa la adunarea generală.

Acționarii, cari îndeplinesc condițiunile de mai sus, vor putea fi reprezentați prin mandatar, având ei însăși drept de vot.

Societățile, stabilimentele și corporațiunile pot totuși să fie reprezentate printr'un delegat, minorii și interzișii prin tutori și curatori.

Femeile măritate sub regimul dotal pot fi reprezentate prin soți fără procură sau prin mandatar, având ei însăși drept de vot și fiind în-

vestiți cu procură din partea soțului; ele pot deasemenea lua parte personal la adunare numai cu mandatul expres al soțului.

Femeile măritate sub regimul parafernă pot lua parte la adunarea generală personal sau pot fi reprezentate prin alți mandatar, având ei însăși drept de vot, fără autorizația soțului.

Un mandatar nu poate reprezenta decât un singur acționar.

20 acțiuni dau dreptul la un vot.

Nici un acționar inclusiv societățile și Statul, nu poate dispune de mai mult de 20 voturi, oricare ar fi numărul acțiunilor deținute sau reprezentate.

Procurile și orice alte acte, justificând dreptul de a participa la adunarea generală, vor trebui să fie legalizate și contrasemnate de mandatar sau delegați și vor fi remise administrațiunii centrale sau sucursalelor și agențiilor băncii până Joi 16 Februarie 1933, ora 4 după amiază.

Conform statutelor băncii, Bilanțul general anual, Contul de Profit și Pierdere, precum și rapoartele Consiliului de administrație și a celui de censored, asupra operațiunilor exercițiului 1932, vor fi publicate în Monitorul Oficial, înainte de întrunirea adunării generale.

Ordinea de zi a adunării generale va fi următoarea:

1. Aprobarea bilanțului încheiat la 31 Decembrie 1932;

2. Descărcarea Consiliului de administrație de gestiunea sa.

3. Distribuirea beneficiilor realizate conform Bilanțului;

4. Alegerea unui administrator în locul domnului Oskar Kiriacescu, al cărui mandat expiră la 31 Decembrie 1933;

5. Alegerea unui censor în locul domnului C. Cioran, al cărui mandat expiră la 31 Decembrie 1933.

Membrii ale căror mandate expiră sunt reeligibili.

Aviz.

Băncile din județul Alba, de comun acord, ținând seama de situația creată prin legea conversiunii datoriiilor agricole au hotărât, ca să nu calculeze și bonifice dobânzi la depunerile spre fructificare și în cont-curent pe anul 1933, până la noui dispozițiuni.

„Banca Isvorul” Alba-Iulia; „Banca Română Sebeșană” Alba Iulia și sucursalele acesteia din Sebeș-Alba și Aiud; „Banca Comercială” Alba-Iulia; „Banca Centrală” pentru Industrie și Comerț, filiala Alba-Iulia; „Banca Agrară” filiala Alba-Iulia; „Casa de Păstrare” Sebeș-Alba; „Banca Goronul” Aiud; „Banca Kisegitő” Aiud; „Casa de Păstrare” Teiuș; „Banca Auraria” Abrud; „Casa de Păstrare” Zlatna; „Casa de Păstrare” Ighiu; „Detunata”, inst. de credit și economii, Bucum.